

Posiedzenie Zarządu Głównego SBP

29 kwietnia 2021 r. online

W posiedzeniu, które odbyło się online na platformie ClickMeeting uczestniczyli: Sylwia Błaszczuk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Paweł Pioterek, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz oraz zaproszeni: Marian Butkiewicz, Małgorzata Dargiel-Kowalska, Marta Lach, Aldona Zawałkiewicz. Spotkanie prowadziła dr Barbara Budyńska, p.o. Przewodniczącej SBP.

Porządek obrad obejmował:

1. Przyjęcie protokołu
2. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia obowiązków przewodniczącej SBP do czasu zakończenia bieżącej kadencji władz SBP
3. Przygotowania do KZD, dyskusja nad harmonogramem
4. Przedstawienie wstępnych wyników badania ankietowego członków SBP
5. Projekt Analiza Funkcjonowania Bibliotek
6. Zatwierdzenie protokołu Komisji Nagrody Naukowej SBP im. A. Łysakowskiego za 2020 rok
7. Sprawozdanie Skarbnika SBP
8. Sprawy różne

Spotkanie rozpoczęło się od uczczenia minutą ciszy zmarłej Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej, Przewodniczącej SBP.

Barbara Budyńska przypomniała osiągnięcia zawodowe i działalność społeczną Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej. Przez blisko 40 lat związana była z Biblioteką Narodową, gdzie aktywnie uczestniczyła w rozwoju polskiego bibliotekarstwa i jego promocji w kraju i za granicą. Jej działalność obejmowała zarówno sprawy modernizacji bibliotek poprzez wprowadzanie nowych technologii i nowoczesnych metod zarządzania, jak i rozwój bibliografii narodowej i informacji naukowej, opiekę nad zabytkowymi zbiorami w bibliotekach polskich i polonijnych, badania w dziedzinie bibliotekarstwa i czytelnictwa, prawodawstwo biblioteczne. Od 1990 roku aktywnie działała w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich. Brała udział we wszystkich ważniejszych przedsięwzięciach krajowych i zagranicznych. Była jedną z inicjatorek i współautorką „Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021”. Współorganizowała i aktywnie uczestniczyła w Światowym Kongresie Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich (IFLA), który odbywał się w 2017 r. we Wrocławiu. Jako ekspert SBP uczestniczyła w obradach Forum Prawa Autorskiego (2014-2015) oraz w Programie Rozwoju Bibliotek. Od roku 2019 była członkiem Krajowej Rady Bibliotecznej. Z ramienia SBP współpracowała z międzynarodowymi stowarzyszeniami IFLA, EBLIDA, przygotowując opinie i ekspertyzy. Od roku 2017 do śmierci była przewodniczącą Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Ad. 1

Protokół z posiedzenia Zarządu Głównego SBP w dn. 9 kwietnia 2021 r. został przyjęty jednogłośnie.

Ad. 2

Ustalono, że w związku ze śmiercią Przewodniczącej SBP konieczne jest powierzenie pełnienia obowiązków Przewodniczącego do czasu zakończenia trwającej kadencji wybranemu członkowi Zarządu Głównego SBP. Andrzej Jagodziński wskazał dr Barbarę Budyńską jako osobę kompetentną do dalszego pełnienia obowiązków Przewodniczącej SBP. Kandydatura została poparta przez pozostałych członków ZG (Małgorzatę Furgał, Krzysztofa Dąbkowskiego, Marzenę Przybysz, Żanetę Kubic, Rozalię Podgórską).

Głosowanie w sprawie przyjęcia uchwały odbyło się przy wykorzystaniu ankiety na platformie ClickMeeting. W głosowaniu wzięło udział 11 członków ZG SBP, 10 osób było za przyjęciem uchwały,

1 wstrzymała się od głosu. Uchwała nr 3/2021 w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Przewodniczącej SBP dr Barbarze Budyńskiej do czasu zakończenia trwającej kadencji została przyjęta.

Dalsza część dyskusji dotyczyła łączenia funkcji Sekretarza Generalnego SBP z pełnieniem obowiązków Przewodniczącej. W związku ze śmiercią Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej Dyrektor Biura ZG SBP Aldona Zawałkiewicz konsultowała sytuację SBP z prawnikami Stowarzyszenia Klon/Jawor, które wspiera organizacje pozarządowe w Polsce. Według opinii prawników najlepszym rozwiązaniem jest sprawowanie obu funkcji przez jedną osobę. Członkowie ZG SBP poparli takie rozwiązanie. Barbara Budyńska wyraziła zgodę na łączenie stanowiska Sekretarza Generalnego z funkcją p.o. Przewodniczącej SBP. Podziękowała za dotychczasową pomoc ze strony Biura ZG SBP oraz członków Zarządu. Wyraziła nadzieję na dalszą udaną współpracę i wsparcie.

Stosowne informacje zostaną zgłoszone do KRS.

Ad. 3

Barbara Budyńska przypomniała dyskusję z ostatniego posiedzenia ZG SBP na temat Planu pracy ZG SBP na 2021 rok. Ustalono, że Plan przyjęty w grudniu 2020 roku oraz Uchwała nr 12/2020 zmieniająca harmonogram przygotowań do KZD utrzymują swoją moc. Dokumenty będą aktualizowane na bieżąco, w miarę rozwoju sytuacji związanej z pandemią.

Na obecnym etapie przygotowań do KZD przesłane zostanie pismo do zarządów okręgów SBP, w którym poruszone zostaną następujące kwestie: przygotowania do wyborów w strukturach; konieczność rozpoczęcia prac nad sprawozdaniami z kadencji; wystąpienie do KOiW w sprawie nadania godności Członka Honorowego SBP; prowadzenie kampanii wyborczej, propozycje kandydatów do pełnienia funkcji w zarządach na poszczególnych szczeblach.

Bożena Chlebicka-Abramowicz zadała pytanie, czy zapis w uchwale przedłużającej kadencję władz SBP mówiący, że wybory zostaną zorganizowane w czasie 60 dni odwołania stanu epidemii oznacza, że w ciągu 60 dni powinna rozpocząć się procedura wyborcza, czyli np. walne zebrania kół, czy też oznacza to, że w tym okresie należy przeprowadzić wybory na wszystkich szczeblach.

Barbara Budyńska odpowiedziała, że w ciągu 60 musi zakończyć się cała procedura wyborcza, łącznie z Krajowym Zjazdem Delegatów.

Sylwia Błaszczyk spytała, czy prowadzone już były rozmowy na temat miejsca organizacji KZD. W odpowiedzi Barbara Budyńska poinformowała, że rozmowy trwają, natomiast szczegóły dotyczące wynajęcia sali będzie można ustalić, jak będzie znana data KZD. Planowana jest ponadto organizacja konferencji nt. Automatyzacji, która towarzyszyć będzie Zjazdowi.

Ad. 4

Wyniki badania ankietowego dotyczącego postrzegania SBP przez jego członków i ich opinii na temat Stowarzyszenia przedstawili członkowie Zespołu ds. Ankiety. Badanie realizowane było w dniach 15 lutego – 19 marca 2021 r. Celem badania było zebranie opinii członków na temat organizacji, do której należą, jej działalności a także pozyskanie wiedzy na temat aktywności członków i ich zaangażowania w prace na rzecz SBP. W badaniu wzięło udział 1321 osób. Respondenci odpowiadali na 27 pytań. 18 z nich było pytaniami badawczymi, a 9 to pytania z metryczki. Wśród uczestników dominująca grupa to kobiety w średnim wieku, ze średnim stażem członkostwa w SBP, długim stażem pracy w bibliotekach publicznych.

Joanna Potęga podsumowała odpowiedzi na pytanie, w jakim stopniu członkostwo SBP spełnia oczekiwania respondentów. Średnia ocena wśród kobiet wyniosła 3,25 (gdzie 5 oznacza zdecydowanie tak, a 1 - zdecydowanie nie), u mężczyzn 2,82. Jeśli chodzi o strukturę wieku, wyższa średnia wystąpiła u starszych ankietowanych (im niższy wiek, tym niższa średnia).

Krzysztof Dąbkowski podsumował ocenę wybranych aspektów funkcjonowania, z podziałem na Zarząd Główny i struktury. Pozytywnie zostały ocenione działania integracyjne i szkoleniowe (przy czym za pozytywne uznaje się odpowiedzi: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie). Jeśli chodzi o ocenę działań rzeczniczych oraz aktywności na rzecz młodych bibliotekarzy bardzo duża liczba

ankietowanych udzieliła odpowiedzi „nie mam zdania”, co może świadczyć o złym sposobie promocji działań podejmowanych przez SBP.

Kolejnym analizowanym aspektem było uczestnictwo respondentów w aktywnościach prowadzonych przez SBP. Wynika z niej, że ponad połowa badanych nie angażuje się w działania Stowarzyszenia.

Aldona Zawałkiewicz przedstawiła najważniejsze w opinii respondentów działania SBP. Należą do nich: organizacja konferencji i warsztatów; działania na rzecz bibliotekarstwa, informacji naukowej i rozwoju czytelnictwa; zwiększenie społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza; upowszechnianie dobrych praktyk w dziedzinie bibliotekarstwa i informacji naukowej. Za zaskakujące uznano, że wysoko oceniany przez różne gremia (Zarząd Główny, ministerstwo kultury) projekt Analiza Funkcjonowania Bibliotek, uzyskał jedną z najniższych rang.

Barbara Budyńska omówiła odpowiedzi na pytanie o kierunki działań SBP, jakie należy podjąć lub wzmocnić. Wśród odpowiedzi widoczne były obawy dotyczące pełnienia funkcji w poszczególnych strukturach (przewodniczącego, skarbnika), zgłaszano nieprzychylną dyktando dyrektorów do działalności podległych pracowników w SBP. Pojawiły się również postulaty, m.in. o dbałość o wynagrodzenie bibliotekarzy.

Paweł Pioterek podsumował mocne i słabe strony Stowarzyszenia, które wymienili ankietowani. Wysokie wskazania miała działalność wydawnicza, projekt AFB (mimo iż we wcześniejszym pytaniu nie został uznany za ważny w działalności SBP), działalność szkoleniowa i promocyjna (w tym konkursy). Jako słabe strony najczęściej wymieniono: brak atrakcyjnej oferty dla młodych bibliotekarzy, brak działań przeciwko deregulacji zawodu, skostniałą strukturę organizacyjną, problemy w komunikacji pomiędzy strukturami, ceny szkoleń.

Kończąc ten punkt obrad, Barbara Budyńska poinformowała, że Zespół kontynuuje swoje prace. W najbliższym czasie przygotowany zostanie artykuł podsumowujący wyniki zbadań, które stanowią będą materiałem dla Zespołu ds. Strategii i programu działania.

Ad. 5

Zakres prac w ramach projektu Analiza Funkcjonowania Biblioteka na 2021 rok omówiła Aldona Zawałkiewicz:

- Aktualizacja materiałów instruktażowych i przeprowadzenie badania efektywności, weryfikacja danych.
- Webinaria dla bibliotek pedagogicznych i publicznych – organizacja badań efektywności w roku 2021.
- Analizy i opracowanie wyników badań (dane za rok 2020).
- Webinarium dla bibliotek publicznych – wymierne korzyści z prowadzenia badań efektywności (w tym przykłady dobrych praktyk).

Termin 16 czerwca, planuje się udział ok. 100 osób.

- Ankieta badająca wykorzystanie danych i wskaźników.

Za opracowanie ankiety odpowiada Jolanta Sobielga, członek zespołu ds. badania efektywności bibliotek.

- Seminarium „Dane statystyczne, wskaźniki, standardy pracy bibliotek”

Planowany termin 13 września.

- Założenia metodologiczne i opracowanie projektu narzędzia badawczego do badania społecznego wpływu bibliotek publicznych.

Został powołany Zespół ds. badania wpływu społecznego i ekonomicznego bibliotek publicznych. Efekty prac Zespołu zostaną zaprezentowane podczas seminarium we wrześniu br.

- Szkolenie dla wojewódzkich administratorów merytorycznych.
- Aktualizacja poradnika „Analiza danych statystycznych we wskaźnikach funkcjonalności w projekcie AFB.
- Aktualizacja wykazu literatury na temat badania efektywności.

Ad. 6

Barbara Budyńska zaprezentowała protokół Komisji Nagrody Naukowej SBP im. Adama Łysakowskiego za 2020 rok. Komisja Nagrody otrzymała do 15 marca 2021 r. 14 nominacji wraz z uzasadnieniami, z czego 6 zakwalifikowano do kategorii Prace o charakterze teoretycznym, metodologicznym, źródłowym, 5 do kategorii Prace o charakterze informacyjno-dokumentacyjnym, 1 do kategorii Podręczniki akademickie, 2 do kategorii Prace o charakterze praktyczno-wdrożeniowym.

Po zatwierdzeniu końcowej listy nominacji Komisja Nagrody w składzie: prof. Wiesław Babik, prof. Ewa Głowacka, dr hab. Artur Jazdon, prof. Maria Juda, prof. Barbara Sosińska-Kalata, dr hab. Jadwiga Konieczna, dr hab. Bogumiła Staniów, dr hab. Marzena Świgoń, dr hab. Anna Tokarska, dr hab. Jadwiga Sadowska (przewodnicząca Komisji) w dniach od 7 do 12 kwietnia przeprowadziła głosowanie, które odbyło się w trybie e-mailowym. W wyniku głosowania do przyznania Nagrody Komisja rekomenduje:

- w kategorii: Prace o charakterze teoretycznym, metodologicznym, źródłowym

Aplikacje mobilne w systemach informacyjnych: teoria i praktyka / Grzegorz Gmiterek (Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP)

- w kategorii: Prace o charakterze informacyjno-dokumentacyjnym

Bibliografia Fonografii Polskiej (Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych) / Pod red. Marii Wróblewskiej. [baza danych]<http://www.sbp.pl/fonografia/bazy>

- w kategorii: Prace o charakterze praktyczno-wdrożeniowym

Serwisy internetowe instytucji kultury w Polsce / Mariusz Jarocki, Paweł Marzec (Wydawnictwo Naukowe UMK)

Członkowie Zarządu Głównego SBP jednogłośnie zatwierdzili protokół Komisji Nagrody Naukowej SBP im. Adama Łysakowskiego za 2020 rok.

Ad. 7

Bożena Chlebicka-Abramowicz przedstawiła sprawozdanie Skarbnika SBP za 2020 rok. Dokument został sporządzony na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu finansowym przygotowanym przez głównego księgowego Biura ZG SBP.

W 2020 r. zanotowano duże spadki przychodów, szczególnie w zakresie sprzedaży książek, czasopism, druków, reklamy, szkoleń, czy dofinansowania czasopism.

Czasopisma i książki to dwa filary działalności SBP i one też generują największe przychody, jednak ciągle utrzymuje się wyraźna tendencja spadkowa.

Sprzedaż czasopism i książek, oraz dotacje, dofinansowania i darowizny to najważniejsze, wiodące źródła, które pozwalają finansować statutowe działania SBP. Dodatkowe przychody pochodzą z organizowanych konferencji i warsztatów.

W 2020 roku przeprowadzono 62 szkolenia i warsztaty, z których dochód bezpośredni, po odliczeniu kosztów, wyniósł + **69 330,45 zł**. W porównaniu do roku 2019 zanotowano jednak spadek w zakresie przychodów ze szkoleń (-19 976,36 zł).

Kwota dofinansowań, dotacji i darowizn uzyskanych w 2020 r. wyniosła **665 281,55 zł**, jednak w porównaniu do roku 2019 kwota ta spadła **16 598,67 zł**.

Wzrosły zanotowano tylko w zakresie przychodów z dotacji (+24 575,00 zł), dodruków (+4 494,72 zł) oraz pozostałych przychodów (+2 474,52 zł). Warto też zaznaczyć, że w związku z wprowadzeniem przez Zarząd Główny Wytycznych w sprawie składek członkowskich w 2020 r. na konto Stowarzyszenia wpłynęło 9 426,18 zł.

Wydatki w 2020 r. były niższe od przychodów o **34 420,43zł** (przychód 1 314 967,72 zł., wydatki 1 280 547,29 zł.). Trzeba też zauważyć, że koszty w 2020 r. znacząco spadły w stosunku do roku 2019, bo aż o 195 714,10 zł, co przyczyniło się do tego, że udało się uzyskać na koniec roku wynik dodatni.

Największy spadek zanotowano w kosztach drukarni (-30%), usługach informatycznych (-48%) oraz kosztach podróży służbowych (-93%), noclegach (-100%) a także w usługach gastronomicznych i art. spożywczych (97,5%). Oczywiście w dużej mierze związane to jest z sytuacją epidemiczną w całym kraju.

Z przedstawionej analizy sytuacji finansowej ZG SBP za 2020 rok wynika, że dzięki dalszemu, rozważnemu gospodarowaniu finansami udało się zlikwidować wynik ujemny i uzyskać nieznaczny zysk. Trzeba jednak mieć na uwadze, że związane jest to w dużej mierze z ograniczeniem działalności w strukturach, spowodowanym pandemią. Struktury (okręgi i oddziały) prowadziły działalność w bardzo ograniczonym zakresie.

W 2021 r. należy kontynuować dążenie do stabilizacji i równowagi finansowej.

Sylwia Błaszczyk zwróciła uwagę na konieczność dokładnej analizy wpływu składek członkowskich do Zarządu Głównego (pod kątem ich wysokości i przeznaczenia).

Sprawozdanie Skarbnika SBP za 2020 rok zostało jednogłośnie przyjęte.

Aldona Zawałkiewicz przypomniała o obowiązku przyjęcia sprawozdania finansowego SBP za 2020 rok, które zostało przygotowane przez Mariusza Próchnickiego, głównego księgowego w Biurze ZG SBP. Przyjęcie sprawozdania nastąpi po jego podpisaniu przez wszystkich członków SBP przez Profil Zaufany.

Ad. 8

- Małgorzata Furgał przekazała zaproszenie od Anny Gruszeckiej, Dyrektora Biblioteki Raczyńskich do udziału w 3 edycji Book Targu Biblioteka 5.0, podczas której poruszony zostanie m.in. temat promocji czytelnictwa, w tym prezentacja laureatów konkursu SBP Mistrz Promocji Czytelnictwa.

- Dr Żaneta Kubic poinformowała o działalności okręgu małopolskiego SBP, w strukturach którego powstało nowe koło. Jego członkowie postulują wprowadzenie głębokich zmian w strukturze i funkcjonowaniu SBP. Pracują nad projektem nowego Statutu SBP.

Wywiązała się krótka dyskusja.

Aldona Zawałkiewicz zadała pytanie o doświadczenie w SBP i kompetencje osób opracowujących projekty zmian.

Żaneta Kubic odpowiedziała, że są to osoby odpowiedzialne za prowadzenie fanpage'a Zarządu Okręgu SBP w Krakowie i organizację spotkań w ramach kół. W latach wcześniejszych współtworzyli Małopolskie Forum Bibliotek.

Małgorzata Furgał i Paweł Pioterek uznali zgłaszanie pomysłów na zmiany w organizacji za bardzo potrzebne.

Sylwia Błaszczyk i Andrzej Jagodziński zaapelowali, aby wprowadzanie zmian było przemyślane i przebiegało zgodnie z procedurami (zmiany do Statutu SBP powinny zostać zgłoszone do Komisji, która zaprezentuje je podczas KZD). Wszystkie proponowane zapisy muszą być zgodne z ustawą z 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach.

Żaneta Kubic zobowiązała się monitorować prace nad zmianami prowadzone w okręgu małopolskim i przedstawić Komisji ds. Statutu SBP oraz członkom ZG uzgodnione w okręgu propozycje.

Barbara Budyńskazakończyła spotkanie.

Protokół sporządziła Małgorzata Dargiel-Kowalska